

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Урсай авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Урсай авылы

№ 108

24 июль 2018 ел

«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл жирлеге Советы «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында»

Жирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә бәйле рәвештә

Урсай авыл жирлеге Советы карап кабул итте:

1. 1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл жирлеге Советы каары проектын (1 нче кушымта) кабул итәргә.

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Урсай авыл жирлеге Советы каары проектын (1 нче кушымта) кабул итәргә.

2. Элеге каарны Урсай авыл жирлегенең мәгълүмат стендлары 2018 елның 27 июленнән дә соңга калмыйча һәм түбәндәгә веб-адрес буенча Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм түбәндәгә веб-адрес буенча Азнакай муниципаль районының мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында: <http://aznakyevo.tatarstan.ru> урнаштырырга.

3. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» Урсай авыл жирлегенең карап проекты буенча халык алдында тыңлаулар уздырырга. 17.08.2018 елның 16:00 сәгатьтә түбәндәгә адрес буенча: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы, Урсай авылы, Узәк ур., 65 йорт.

4. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» карап проекты буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр түбәндәгә адрес буенча бирелергә мөмкин: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы, Урсай авылы, Узәк ур., 65 йорт.

5. Катнашкан гавами тыңлаулар үткәрү буенча эшче төркем төзөргө:

- Абдуллин И.А. - Урсай авыл жирлеге башлыгы;
- Гыйләҗев Х.М - Урсай авыл жирлеге депутаты;
- Хафизова А.Ф.-Урсай авыл жирлеге депутаты

6. Гавами тыңлаулар уздыру буенча эшче төркемгә «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» карар проекты буенча гавами тыңлаулар уздыруны, кабул итүне, гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алуны тәэмин итәргә.

7. Законлылык һәм хокук тәртибе мәсьәләләре буенча дайми комиссия, гавами тыңлауларда әйтелгән һәм фикер алышу барышында кергэн тәкъдимнәрне исәпкә алыш, карар проектын эшләп бетерергә һәм чираттагы утырышны карауга кертергә.

8. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайми комиссиягә йөкләргә.

Рәис:

И.А.Абдуллин

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Урсай авыл жирлеге Советы
2018 елның 24 июлендәгө
108 номерлы карарына 1 нче күшымта

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның Урсай авыл жирлеге советының 2012 елның 23 гыйнварындагы 36 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның «Урсай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына (24.09.2012 №55, 05.08.2013 №74, 22.10.2014 №111, 30.09.2015 №6, 15.11.2016 №44, 17.04.2018 №95 карарлар редакциясендә) түбәндәгө үзгәрешләрне һәм ёстэмәләрне кертергә:

1.1. 6 статьяга түбәндәгө эчтәлекле З өлешне ёстәргә:

«3. Федераль закон һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләре жирле үзидарә органнарына, РСФСР башкарма хакимиите органнарының хокукий актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукий актларына, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренең, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының вәкаләтләре жирле үзидарә органнарына күчкән хокукий актларына, жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актлар кабул ителгәнчегә кадәр, Россия Федерациясе кануннарына каршы килми торган өлешендә эш иткән очракта. Тиешле хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актлар үз көченә кергән көннән алыш РСФСР башкарма хакимиите органнарының элек кабул ителгән хокукий актлары, федераль башкарма хакимият органнарының хокукий актлары, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукий актлары, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләре, мондый хокук мөнәсәбәтләре җайга салынган Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының хокукий актлары кулланылмый.

Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре федераль дәүләт хакимиите органнарына яисә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына, РСФСР башкарма хакимиите органнарының хокукий актларына, федераль

башкарма хакимият органнарының хокукий актларына, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукий актларына, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренең хокукий актларына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының хокукий актларына, районнарның, шәһәрләрнең, районнарның, районнарның, районнарның, поселокларның, авыл Советларының, торак пунктларның жирле администрацияләренең хокукий актларына күчкән очракларда, дәүләт хакимиите органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына күчкән муниципаль хокукий актларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт хакимиите органнарына, Россия Федерациясе дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең тиешле хокук актларын кабул итүгэ каршы килмәгән очракта, Россия Федерациясе дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хокукий актлары үз көченә керә. Россия Федерациясе башкарма хакимиите органнарының элек кабул ителгән хокукий актлары, тиешле хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе хокукий актлары, Татарстан Республикасының хокукий актлары үз көченә кергән көннән алып, башкарма хакимиятнең федераль органнарының хокукий актлары, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) администрацияләренең хокукий актлары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының хокукий актлары, районнарның, шәһәрләрнең, районнарның жирле администрацияләренең һәм районнарның жирле администрацияләренең жирле Советларының хокукий актлары, поселокларның, авыл Советларының, авыл Советларының, муниципаль хокукий актлары, мондый хокук мөнәсәбәтләре жайга салынмаган муниципаль хокукий актлар жайга салынмаган.».

1.2. «Халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешләре» II бүлегендә:

а) түбәндәгә эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«Статья 15.1. Гражданнар жыены

1. Гражданнарның жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеشه булып тора.

2. Гражданнар жыены жирлек Советы карары белән расланган «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районнының Урсай жирлеге составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын үткәрүне әзерләү тәртибе турында» Нигезләмәгә яраклы рәвештә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендэ жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыене түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) составына күрсәтелгән торак пункт көргөн жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча күрсәтелгән торак пункт күрсәтелгән торак пункт территорииясен башка жирлек (муниципаль район) территорииясенә кертүгә китерә;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) жирлек Советы вәкаләтләрен гражданнар жыене гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокукуна ия жирлек халкының саны 100 дән артык кеше тәшкил итсә, жирлек Советы төзелү турындагы мәсьәлә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турындагы мәсьәлә буенча;

4) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) жирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территорииясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территорииядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территорииясендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) жирлекара территорииядә урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халык инициативасын күрсәтү максатларында;

7) авыл халкы тыгызлығы түбән булган территорииядә яисә аңлаешлы булмаган жирлектә урнашкан жирлектә, әгәр авыл жирлеге халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар жыене шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнарның жыене жирлек башлығы йә сайлау хокукуна ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүче төркем инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

5. Жыенны уздыру инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукуна ия гражданнарның, дайми яисә өстенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территорииясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Жирлек башлығы чакырта торган гражданнар жыене жирлек башлығының карары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган

гражданнар жыены белән билгеләнә, ул жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыенын уздыру вакыты hәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның Урсай авыл жирлеге составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын уздыру тәртибе турында» Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә муниципаль хокукий акт проекты hәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук таныштырыла.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана hәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

б) түбәндәге эчтәлекле « Авыл торак пункты старостасы» 19.1 статья естәргә:

«Статья 19.1. Авыл торак пунктының Старостасы

1. Жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне жирлектә урнашкан авыл торак пунктында хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының hәм авыл торак пункты халкының үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пунктының старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пунктының Староста Советы тарафыннан билгеләнә, аның составына әлеге авыл торак пункты керә, шуши авыл торак пункты территориясендә яшәүче hәм актив сайлау хокукуна ия затлар арасыннан авыл торак пункты гражданнары жыенын тәкъдим итү буенча.

3. Авыл торак пунктының Староста дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат булмый, хезмәт мөнәсәбәтләрендә hәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Тарихи hәм башка жирле традицияләрне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Законы белән авыл торак пунктындагы староста вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл жирлеге старостасы итеп түбәндәге кеше билгеләнә алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип танылган;

3) юкка чыгарылмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителүе бар.

5. Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләре чоры жирлек Уставы белән билгеләнә hәм кимендә ике hәм биш ел була алмый.

Авыл жирлеге старостасының вәкаләтләре әлеге авыл жирлеге составына керә торган жирлек Советы карары буенча, авыл жирлеге гражданнары жыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 10

өлешендәге 1-7 пунктларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижәләре буенча мөрәҗәгать һәм тәкъдимнәр жибәрә, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән затлар;

3) жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматка житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруды, аларның нәтижәләрен авыл торак пунктында халыкка иғълан итүдә ярдәм итә;

5) жирлек Уставында һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукий актында Татарстан Республикасы законы нигезендә каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм авыл торак пунктының старостасы статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы законы нигезендә жирлек Уставы һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнергә мөмкин.

в) 20 статьяның 3 өлешендәге 1 пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

Федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә туры китерү максатыннан әлеге норматив хокукий актлар нигезләмәләрен төгәл кабатлау формасында әлеге Уставка үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, әлеге Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында;

1.3. «Жирлек башлыгы урынбасары» 43.1 статьясын түбәндәгә эчтәлекле тулыландырырга:

«Статья 43.1. Жирлек башлыгы урынбасары

1. Жирлек башлыгы тәкъдиме белән жирлек советы депутатлары арасыннан жирлек башлыгының урынбасары сайланы.

2. Жирлек башлыгы урынбасары, әгәр жирлек Советы тавыш бирүнен башка тәртибен билгеләмәсә, ачык тавыш бирү юлы белән сайланы.

3. Эгәр жирлек Советы депутаты, жирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәгә аны хуплап тавыш бирсә, жирлек башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

4. Жирлек башлыгы урынбасары жирлек Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфаларны бүлу нигезендә жирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә аның вакытлыча булмавы (авыруга яисә отпускка бәйле) яисә үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмау йә вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату очрагында жирлек башлыгы вазыйфаларын башкара.

5. Жирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләре таркалмаган нигездә гамәлгә ашыра.

6. Жирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре шуши Уставның 39 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Жирлек башлыгының урынбасары жирлек башлыгы инициативасы буенча яисә депутатлар төркеме таләбе буенча жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бере санында кабул ителә торган жирлек Советы каары буенча вазыйфасыннан теләсә қайсы вакытта чакыртып алышырга мөмкин. Жирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы каар жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.».

1.4. 54 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«Статья 54. Жирлек башлыгына һәм жирлекнең башка вазыйфаи затларына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

1. Жирлек башлыгы һәм жирлекнең башка вазыйфаи затлары эшчөнлегенең социаль һәм башка гарантияләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм жирлек Советы каарлары нигезендә билгеләнә.

2. Жирле бюджетлар акчаларын тотуны құздә тоткан өстәмә социаль һәм башка гарантияләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 405.1-ФЗ статьясындагы 5 өлеше нигезендә жирле үзидарә органының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи затларга карата билгеләнә.».

1.5. 65 нче статьяда:

а) 65 статьяның 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле ике һәм өч абзацлар өстәргә:

«Жирле үзидарә органнары арасында төзелгән муниципаль хокукий актны яисә килешүне рәсми бастырып чыгару аның тулы текстын жирлектә таратыла торган вакытлы матбулат басмасында беренче бастырып чыгару булып санала.

Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук “Интернет” чөлтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль

хокукий актның тулы тексты рәсми чөлтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта аңа карата басмада күләмле график һәм табличный күшымталар басмада китерелмәскә мөмкин.»;

б) 6 өлештә «жирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау турында» сүзләреннән соң «жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килемешүләрдән» сүзләрен өстәргә.

1.6. 74 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарын бер тапкыр бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында, гражданнар жыенында каралган очракларда.».

2. Элеге каарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт тарафыннан теркәү уздыру өчен юлларга.

3. Дәүләт теркәвенә алынганнан соң элеге каарны түбәндәге веб-адрес буенча Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә: <http://pravo.tatarstan.ru> түбәндәге веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>, Урсай авыл жирлегенең мәгълүмат стендлары.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны законлылық, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.